

ZRZESZENIE ORGANIZACJI POLONIJNYCH W SZWECJI

KWARTALNIK

Nr 10 - 2013

POLOONIA NOWA

ŚWIĘTO NARODOWE

3 MAJA

FUNDUSZE DLA POLONII

SYTUACJA W POLSCE I EMIGRACJA

POLSKIE FIRMY NA TARGACH BUDOWLANYCH

KWARTALNIK POLONIA NOWA

KWARTALNIK ZRZESZENIA ORGANIZACJI POLONIJNYCH W SZWECJI

Okładka:

Harcerze z Hufca LS-Kaszuby spotkali się z Prezydentem RP Bronisławem Komorowskim na obchodach Święta Narodowego 3 Maja w Warszawie, z lewej dh Małgorzata Gawron, z prawej dh Anita Leśniak.

Zdjęcie:

Z archiwum NHHP "LS-Kaszuby"

Redaktor naczelny:

Teresa Sygnarek
ts@dcgplus.com

Opracowanie graficzne:

Teresa Sygnarek

Zespół redakcyjny:

Teresa Sygnarek
ts@dcgplus.com

Maria Olsson
jola.olsson@gmail.com

Tadeusz Adam Pilat
t.a.pilat@bredband.net

Druk:

Graphic House

Nakład:

3.000 egz.

Zamówienie prenumeraty:

t.a.pilat@bredband.net

Zamówienie ogłoszeń:

ts@dcgplus.com

Kwartalnik w internecie:

www.polonia-zop.eu

Zadanie jest współfinansowane przez Stowarzyszenie "Wspólnota Polska" ze środków otrzymanych od Ministerstwa Spraw Zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej w ramach konkursu "Współpraca z Polonią i Polakami za Granicą".

*Zrzeszenie Organizacji Polonijnych w Szwecji
dziękuje w imieniu szwedzkiej Polonii.*

Kwartalnik Polonia Nowa zarejestrowany jest w Urzędzie Patentowym, (Patent- och Registreringsverket, PRV).

Wydawca nie ponosi odpowiedzialności za treść i formę ogłoszeń i reklam. Zastrzegamy sobie prawo do redagowania i skrótów nadesłanych tekstów. Nie odsyłamy nie zamówionych materiałów.

W tym numerze:

Zebranie roczne Zrzeszenia Organizacji Polonijnych	str. 4
Obchody Święta Narodowego w Warszawie	6
Fundusze dla Polonii	8
Hufiec LS-Kaszuby w Warszawie	9
Obchody Święta Narodowego w Malmö	10
15 lat POCOSu	11
10 lat Polish Riders Stockholm	12
Majowy piknik Polskiego Domu Paradis	13
Polskie firmy na targach budowlanych w Malmö	14
Jest się czym niepokoić	16
Czy można mówić "poszłem"?	18
Film który wstrząsnął Polską	20
Nowa książka "Franciszek"	22
Spotkanie budowlane w Sztokholmie	23

SPROSTOWANIE

Ta słodka dziewczynka z okładki poprzedniego numeru nazywa się

**ZUZIA
KLINDER.**

*Za zmianę nazwiska
przepraszamy!*

TERESA SYGNAREK

Prezes
Zrzeszenia Organizacji
Polonijnych w Szwecji

DRODZY CZYTELNICY

Zbliża się półrocze, a my nadal nie wiemy czy dostaniemy fundusze z Ministerstwa Spraw Zagranicznych (MSZ) na projekty, które składaliśmy przez Stowarzyszenie Wspólnota Polska oraz Konsulat Generalny RP w Malmö. Taka sama sytuacja miała miejsce w ubiegłym roku, wtedy tłumaczono to iż był to pierwszy rok po zmianie czyli przejęciu środków na dofinansowanie Polonii od Senatu do MSZ.

Tym samym Zrzeszenie postawione jest w takiej samej trudnej sytuacji jak inne organizacje polonijne na całym świecie. Przez pierwsze pół roku nie możemy realizować zaplanowanych projektów nie wiedząc czy zostały nam przyznane jakiegokolwiek fundusze. Jeśli zostaną one przyznane, oznacza to że w drugim półroczu musimy realizować to, na co przeznaczaliśmy cały rok.

Podania składa się w pierwszych dniach listopada i skoro po siedmiu miesiącach nadal nie mamy decyzji, można się poważnie zastanawiać nad tym jak ta cała urzędnicza machina działa. Najwyraźniej powoli...

Zrzeszenie zrealizowało swoje zebranie roczne, na które przybyli prezesi i delegaci z poszczególnych organizacji członkowskich z całej Szwecji. Nowością w sposobie organizowania zebrań rocznych było wprowadzenie warsztatowych prac w grupach na konkretne tematy dotyczące działalności Zrzeszenia. Chyba wszyscy byliśmy mile zaskoczeni tym ile ciekawych i innowacyjnych pomysłów było wynikiem tych prac w grupach. Wszystkim uczestnikom naszego zebrania rocznego serdecznie dziękuję za konstruktywny wkład i miłą atmosferę, do której w dużej mierze przyczynili się działacze z Polskiego Związku Kulturalnego w Goteborgu, zapewniając profesjonalną obsługę zebrania i ciekawy program rozrywkowy. Z okazji Jubileuszu 50-lecia działalności Polskiego Związku Kulturalnego składam raz jeszcze gratulacje wszystkim jego członkom.

W skład Zrzeszenia przyjęliśmy nową organizację, Koło Przyjaciół Hufca LS-Kaszuby ze Sztokholmu, który reprezentował na zebraniu rocznym Zrzeszenia dh. Jan Potrykus, założyciel Hufca i nasz wieloletni serdeczny przyjaciel. Nową organizację witamy serdecznie w naszym gronie i cieszymy się na możliwość współpracy.

Z serdecznymi pozdrowieniami i życzeniami słonecznego lata i udanego wypoczynku podczas wakacji

TERESA SYGNAREK

**13 KWIETNIA ZEBRALI SIĘ
W GÖTEBORGU DELEGACI
ORGANIZACJI CZŁONKOWSKICH
ZRZESZENIA NA ROCZNYM
ZEBRANIU SPRAWOZDAWCZYM**

Zebranie roczne

Zrzeszenia Organizacji Polonijnych w Szwecji

W lokalu Polskiego Związku Kulturalnego spotkali się delegaci członkowskich organizacji polonijnych z całego kraju.

OBRADY

Siedmiogodzinne obrady prowadził Prezes Honorowy Zrzeszenia, Tadeusz Adam Pilat, któremu delegaci powierzyli przewodniczenie obradom. Listy do delegatów skierowali: prezes Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”, Longin Komołowski i dyrektor Departamentu Współpracy z Polonią i Polakami za Granicą Ministerstwa Spraw Zagranicznych, Barbara Tuge-Erecińska. Prezes Zrzeszenia, Teresa Sygnarek złożyła w imieniu zarządu sprawoz-

danie merytoryczne, a skarbnik Jadwiga Malocco sprawozdanie finansowe, które to sprawozdania gremium przyjęło jednogłośnie.

NOWA ORGANIZACJA CZŁONKOWSKA

Wiceprezes, Maria Jolanta Olsson zaprezentowała nową organizację członkowską, Koło Przyjaciół Niezależnego Hufca Harcerstwa Polskiego L.S. „Kaszuby” oraz postawiła wnioski o przyjęcie organizacji do Zrzeszenia, który delegaci poparli jednogłośnie.

Nową organizację witamy serdecznie w naszych “szeregach.”

WARSZTATY PODCZAS ZEBRANIA

Po obiedzie delegaci pracowali w czterech grupach roboczych, debatując nad dalszą integracją środowisk polonijnych w Szwecji oraz nad nowymi formami współpracy regionalnej.

JUBILEUSZ ORGANIZACJI CZŁONKOWSKIEJ ZRZESZENIA

Po zamknięciu obrad zebrani delegaci wzięli udział w uroczystości Jubileusz 50-lecia Polskiego Związku Kulturalnego w Göteborgu.

Gościem honorowym uroczystości był Dragan Dobromirowić, przewodniczący oddziału SIOS w Göteborgu (Organu Współpracy Organizacji Etnicznych).

Okolicznościowe przemówienie poświęcone historii najstarszego Związku w Zrzeszeniu wygłosiła prezes Jadwiga Malocco.

Po przemówieniach, gratulacjach i wręczeniu okolicznościowego prezentu nastąpiła część artystyczna w wykonaniu Kabaretu „Beznadziejnego” i zespołu muzycznego pod kierownictwem Włodzimierza Komendy.

Po raz kolejny Polski Związek Kulturalny w Göteborgu użyczył swojego lokalu klubowego na zebranie Zrzeszenia oferując również perfekcyjną organizację logistyczną oraz wspaniałą oprawę artystyczną.

Prezes Zrzeszenia Teresa Sygnarek omówiła sprawozdanie z działalności za rok ubiegły i plan pracy na rok bieżący.

Obrady prowadził Prezes Honorowy Zrzeszenia Tadeusz Adam Pilat.

Na pierwszym planie - Lidia Karlsson z Międzynarodowego zespołu dziecięcego “Malwa” w Norrköping.

Tekst **TADEUSZ ADAM PILAT**
Zdjęcia **GRAŻYNA MAJCHRZAK**

W obradach zebrania rocznego Zrzeszenia Organizacji Polonijnych w Szwecji uczestniczyli prezesi i delegaci organizacji członkowskich Zrzeszenia z całej Szwecji.

Nowością w organizowaniu zebrania rocznego były warsztaty tematyczne.

W trakcie obrad odbyły się prace w grupach, które zaowocowały wieloma ciekawymi propozycjami i pomysłami.

Polski Związek Kulturalny w Göteborgu, najstarsza organizacja Zrzeszenia Organizacji Polonijnych w Szwecji obchodziła jubileusz 50-lecia działalności.

Prezes Związku Jadwiga Malocco wygłosiła okolicznościowe przemówienie, w którym w ciekawy sposób przedstawiła bogatą historię i działalność Związku.

Teresa Sygnarek złożyła w imieniu Zrzeszenia gratulacje i upominek dla Związku na ręce jego prezesa, Jadwigi Malocco, która jest także kasjerem Zrzeszenia.

Kabaret "Beznadziejny" po raz kolejny zachwycił nowym repertuarem delegatów zebrania rocznego.

Były to piosenki ze słynnych filmów ale nie kończące się owacje zmusiły artystki kabaretu do występów na bis, a piosenka-skecz "Zosia i ułan" cieszyła się wielkim aplauzem publiczności.

Kabaret tworzą Elzbieta Dura, Marta Rzeszutko, Hanna Dąbrowska, Danuta Andersson i skrzypaczka Maria Andersson.

Akompaniował Toni Skowronek, a grali Włodzimierz Komenda; Toni Sowronek, Czesław Dudek, Stanisław Zukowski i Janne Stendahl.

Wszystlim artystom dziękujemy za uprzyjemnienie wieczoru!

W POLSCE ODBYŁY SIĘ
TRADYCYJNE OBCHODY
DNIA POLONII I FLAGI RP
ORAZ ŚWIĘTA NARODOWEGO
3 MAJA

Święto Polonii i Flagi RP w Warszawie

ŚWIĘTO FLAGI

2 maja Polacy na całym świecie obchodzą Dzień Polonii i Polaków za Granicą. Stowarzyszenie „Wspólnota Polska” tradycyjnie w tym dniu organizuje w Warszawie spotkanie przedstawicieli Polonii z wielu regionów świata. W tym roku wspólne obchody 2 maja – Święta Flagi Rzeczypospolitej Polskiej oraz Dnia Polonii i Polaków za Granicą – rozpoczęły się w Warszawie przemarszem zaproszonych gości sprzed Domu Polonii przez

zakątków świata oraz harcerze ze Sztokholmu.

Na dziedzińcu Pałacu Prezydenckiego odbyła się uroczystość podniesienia flagi państwowej oraz wręczenie flag jednostkom wojskowym, szkołom, organizacjom pozarządowym i polonijnym.

„Wszyscy jesteśmy ambasadorami Polski, wszyscy służymy pod tą samą flagą. Flaga to fundament, który nas łączy i powinien łączyć jeszcze bardziej. Flaga łączy Polaków na całym świecie i nie

Longin Komołowski – prezes Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” oraz przedstawiciele 13 organizacji polonijnych.

ŚWIĘTO POLONII W SIEDZIBIE STOWARZYSZENIA „WSPÓLNOTA POLSKA”

Z okazji obchodzonego 2 maja Dnia Polonii i Polaków za Granicą Prezydent RP Bronisław Komorowski spotkał się w warszawskim Domu Polonii z przedstawicielami Polonii i Polaków z zagranicy. Gośćmi uroczystości w Domu Polonii byli: prezydentowa Karolina Kaczorowska, przedstawiciele MSZ, Sejmu i Senatu RP, Rady Polonii Świata, Europejskiej Unii Wspólnot Polonijnych oraz organizacji polskich i polonijnych z USA, Kanady, Brazylii, Niemiec, Rosji, Litwy, Ukrainy, Białorusi, Szwecji, Łotwy, Rumunii i Austrii.

Witając Prezydenta RP, gości i przedstawicieli Polonii i Polaków z zagranicy prezes Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” Longin Komołowski wyraził nadzieję, że Spotkanie Prezydenta RP z Polonią, w dniu jej święta już na stałe weszło do kalendarza oficjalnych wydarzeń z udziałem Głowy Państwa. Podkreślił, że takie spotkanie przypomina, iż Prezydent „reprezentuje nas wszystkich, także tych, których życie toczy się poza granicami Polski”.

Prezydent Bronisław Komorowski w Dniu Polonii i Polaków za Granicą dziękował działaczom polonijnym za ich zaangażowanie w działalność służącą temu, aby „polskość trwała, a Polacy mieli silne poczucie związku z Ojczyzną”. Prezydent podkreślił, że ma świadomość, iż w Domu Polonii spotyka się z gronem ludzi najbardziej zasłużonych i najgłębiej zaangażowanych w sprawy życia polskiego i polonijnego. Dodał również, że rozumie, iż ta ich działalność wiąże się najczęściej nie tylko ze splendorem i honorami, ale z koniecznością poświęcenia

Podlaska Chorągiew Husarii, harcerze ze Sztokholmu, działacze polonijni i ze Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” przeszli pochodem spod Domu Polonii do Pałacu Prezydenckiego.

Krakowskie Przedmieście na plac przed Pałacem Prezydenckim w asyście Podlaskiej Chorągwi Husarii, dwunastoo-sobowej grupy rekonstrukcyjnej. W pochodzie, który przeszedł Krakowskim Przedmieściem do Pałacu Prezydenckiego uczestniczyli przedstawiciele organizacji polskich i polonijnych z różnych

przypadkiem w tym samym dniu obchodzimy Dzień Polonii i Polaków za Granicą.” – powiedział Prezydent.

Corocznie do uroczystości zapraszanych jest kilka kolejnych organizacji polonijnych. W tym roku zaszczytu odebrania biało-czerwonych flag z rąk Prezydenta Bronisława Komorowskiego dostąpił

Prezydent RP Bronisław Komorowski wraz z prezesem Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” Longinem Komołowskim zainaugurowali Salon Muzyczny im. Ignacego Jana Paderewskiego.

prywatnego czasu na sprawy polonijne w imię polskości i jedności.

Z okazji Dnia Polonii i Polaków za Granicą, podczas uroczystości w Domu Polonii w Warszawie, Prezydent RP Bronisław Komorowski, odznaczył zasłużonych przedstawicieli Polonii wysokimi odznaczeniami państwowymi.

Podczas uroczystości Prezydent RP Bronisław Komorowski i prezes Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” Longin Komołowski odsłoniли popiersie Ignacego Jana Paderewskiego, inaugurując tym samym Salon Muzyczny im. Ignacego Jana Paderewskiego w warszawskim Domu Polonii.

W uroczystym koncercie wystąpiła lwowska pianistka Marianna Hu-

mecka, Orkiestra Kameralna Filharmonii Lwowskiej, warszawscy artyści Małgorzata Kubala, Robert Cieśla, Beata Szebesczyk oraz pianista Mathis Zieliński z Paryża.

W spotkaniu z Prezydentem Komorowskim uczestniczyli Wiceprezes Rady Polonii Świata Helena Miziniak (Wlk. Brytania) i Prezydent Honorowy Europejskiej Unii Wspólnot Polonijnych Tadeusz Adam Pilat (Szwecja).

Po koktajlu z Prezydentem RP w ogrodach Domu Polonii, na dalszą część obchodów goście polonijni pojechali do Pułtusza, gdzie w Domu Polonii na Zamku w Pułtusku nastąpiło odsłonięcie przez panią prezydentową Karolinę Kaczorowską tablicy poświęconej Prezydentowi RP Ryszardowi Kaczorowskiemu.

Tablica na Domu Polonii w Pułtusku, poświęcona Prezydentowi Ryszardowi Kaczorowskiemu.

WAŻNE SPOTKANIA, WAŻNE SPRAWY

Przy okazji uroczystości 2 i 3 maja odbyły się w Warszawie i Pułtusku ważne spotkania polonijne.

Już 1 maja w godzinach popołudniowych zebrała się w Warszawie Rada Krajowa Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” na której omówiono zasady współpracy i realizację tegorocznych planów. Gośćmi Rady byli: Wiceprezes Rady Polonii Świata – Helena Miziniak, Prezydent Honorowy Europejskiej Unii Wspólnot Polonijnych – Tadeusz Adam Pilat oraz Wiceprezes Kongresu Polonii Amerykańskiej – Bożena Kamińska.

2 maja przedstawiciele organizacji polonijnych z różnych stron świata spotkali się z dyrektorem Departamentu Współpracy z Polonią MSZ, Barbarą Tuge-Erecińską. W czasie dwugodzinnej dyskusji zaprezentowano szereg problemów związanych z działalnością i współpracą z krajem. Głównym tematem było szereg wątpliwości związanych z tegorocznym rozdziałem środków przez MSZ.

3-4 maja w Pułtusku zebrał się komitet

organizacyjny tegorocznego Zjazdu Rady Polonii Świata, gdzie podjęto ostateczne decyzje dotyczące miejsca, terminu, finansowania i programu zjazdu.

Tekst **TADEUSZ ADAM PILAT**
Zdjęcia **JOLANTA WROCZYŃSKA,**
WIESŁAW TRZCIŃSKI

NA POZĄTKU MAJA NADAL NIE JEST WIADOME JAKIE ŚRODKI I NA JAKIE PROJEKTY PRZYZNAŁO MSZ DLA POLONII

Wiadome jest jednakże że pytań i wątpliwości jest wiele.

POLITYKA MSZ W STOSUNKU DO POLONII

Polskie Ministerstwo Spraw Zagranicznych (MSZ) podjęło decyzję w sprawie środków przeznaczonych na wsparcie i pomoc Polonii w roku 2013.

Na mocy decyzji Sejmu RP, wspieraniem i koordynacją działań społecznych Polonii i Polaków za granicą zajmuje się od ubiegłego roku MSZ. W latach 1990 - 2012 sprawy te prowadził Senat RP.

Konkurs MSZ ma na celu wsparcie Polonii i Polaków za granicą w zakresie edukacji, promocji Polski i polskości, działania organizacji środowisk polskich, ochrony praw mniejszości polskich i zaangażowania Polonii i Polaków za granicą we współpracę gospodarczą państw ich zamieszkania z Polską.

MSZ OBNIŻYŁ ŚRODKI DLA POLONII O 23 MILIONY

W 2011 r. Minister Spraw Zagranicznych Radosław Sikorski zabiegał o przyznanie jego resortowi w ustawie budżetowej na 2012 r. kwoty 75 mln zł na wspieranie działalności polonijnej na świecie. To właśnie taka kwota była aktualna w ostatnim roku opieki Senatu RP nad Polonią. Jak wiemy, środki te zostały "przeniesione" z Senatu do MSZ.

Polonia na świecie się nie zmniejszyła, wręcz przeciwnie. Emigracja nadal postępuje, a powroty są znikome. Jednakże na te same cele w tym roku MSZ przeznaczył do podziału kwotę tylko 52 mln złotych.

ZACZĘŁO SIĘ OD TVP POLONIA

Dotacje MSZ dla TVP Polonia w ostatnich pięciu latach wynosiły ok. 11 mln zł. Na rok 2013 MSZ przyznało dofinansowanie dla TVP Polonia w wysokości 2 mln zł. Jako powód MSZ wskazywało

niewywiązywanie się TVP z zobowiązań w sprawie zmian funkcjonowania anteny: szerokiej dostępności za granicą oraz atrakcyjnej oferty programowej. Z apelem do premiera Donalda Tuska o interwencję w tej sprawie zwróciła się w marcu Rada Polonii Świata.

- Nie rozumiemy decyzji ministerstwa odpowiedzialnego za współpracę z Polonią i Polakami za granicą, która pozabawia możliwości normalnej pracy TVP Polonia. Pragniemy podkreślić, że MSZ jednocześnie hojnie wspiera telewizję Bielsat (działającą w strukturach TVP telewizję dla Białorusinów - przyp. red.) kwotą 17 mln zł - czytamy w liście Rady Polonii Świata do premiera (Zrzeszenie Organizacji Polonijnych w Szwecji jest organizacją członkowską Rady Polonii Świata - przyp. red.).

W kwietniu MSZ doszło do porozumienia w sprawie wsparcia dla TVP Polonia i podniosło wysokość dotacji o 6 mln zł, tzn. w tym roku TVP Polonia otrzyma od MSZ 8 milionów zł.

NIE KONIEC PROBLEMÓW MSZ

W prasie pojawiła się wiadomość, że MSZ przyznało Fundacji Rozwoju Myśli Obywatelskiej dotację w wysokości 1,4 mln zł z puli środków przeznaczonych na projekt „Współpraca z Polonią i Polakami za granicą”.

Według informacji w prasie fundacja została zarejestrowana półtora miesiąca przed rozpoczęciem przetargu na przyznanie środków, a jej prezesem jest znajomy doradcy wiceministra spraw zagranicznych Janusza Ciska, odpowiedzialnego za Polonię i sprawy konsularne. Zawiadomienie zostało złożone do CBA (Centralne Biuro Antykorupcyjne) z żądaniem aby "podjąć odpowiednie działania, które pozwoliłyby wyjaśnić, czy nie doszło w opisanym sytuacji do popełnienia przestępstwa".

Fundusze dla Polonii

Wiceminister MSZ Janusz Cisek odwołany z powodu nieprawidłowości przy przydzielaniu funduszy organizacjom polonijnym oraz stanu zdrowia.

DYMISJA WICEMINISTRA MSZ

24 kwietnia premier Donald Tusk potwierdził na konferencji prasowej, że podpisał wniosek szefa MSZ Radosława Sikorskiego w sprawie odwołania wiceministra MSZ Janusza Ciska. Jako powody podane były nieprawidłowości przy przydzielaniu funduszy organizacjom polonijnym oraz stan zdrowia wiceministra.

POPRAWKI NA SZYBKO

Minister Radosław Sikorski poinformował, że MSZ ogłosi w maju dodatkowy konkurs dla organizacji pozarządowych zajmujących się wsparciem dla Polonii.

ŚLIMACZY PROCES

W ubiegłym roku, po przejściu środków dla Polonii przez MSZ, cały proces przyznawania środków finansowych był mocno opóźniony, skutkiem czego organizacje nie wiedziały przez pierwsze półrocze "czy" i "jaką" działalność mogą prowadzić.

Problemy te wynikały podobno ze zbyt późnych decyzji rozstrzygających konkurs, który odbył się dopiero w maju, a środki do beneficjentów trafiły dopiero

późnym latem.

MSZ tłumaczył, że był to pierwszy rok, w którym realizował on zadanie współpracy z Polonią i bardzo długo toczył się spór o to, czy rzeczywiście nastąpi przekazanie środków z Senatu do MSZ.

W związku z tym dopiero po uchwaleniu budżetu, czyli w marcu 2012 r. MSZ mógł ogłosić konkurs.

Na początku bieżącego roku minister

Cisek mówił: “Rozumiemy, że w tym roku prezydent może podpisać ustawę budżetową lada chwila, więc myślę, że w początkach lutego proces podpisywania umów i podziału środków zostanie uruchomiony”.

W pierwszych dniach maja, Stowarzyszenie Wspólnota Polska, gdzie Zrzeszenie Organizacji Polonijnych składało podania na dofinansowanie różnych projektów,

nadal nie ma umowy podpisanej z MSZ, skutkiem czego Zrzeszenie jest w takiej samej sytuacji jak w roku ubiegłym. Połowa roku się zbliża a my nie wiemy czy będziemy mogli np. wydać następny numer kwartalnika.

Tekst i zdjęcie **TERESA SYGNAREK**

MIŁO NAM POINFORMOWAĆ O ZASZCZYCIE JAKI SPOTKAŁ NASZEGO PARTNERA, HUFIEC LS-KASZUBY ZE SZTOKHOLMU

Hufiec NHHP LS-Kaszuby w Warszawie

Nie po raz pierwszy szwedzką Polonię spotkał zaszczyt uczestniczenia w uroczystościach w Pałacu Prezydenckim w Warszawie. W ubiegłym roku prezes Zrzeszenia Organizacji Polonijnych w Szwecji, Teresa Sygnarek odbierała polską flagę z rąk Prezydenta Rzeczypospolitej.

Przyjaciół Harcerstwa, tworzyli blisko 50-osobową delegację. Wśród polonijnych gości i mieszkańców Warszawy zrobili furorę swoim zgraniem, wesołością, starannym umundurowaniem i harcerską poprawnością.

W czasie uroczystości na dziedzińcu Pałacu Prezydenckiego flagę odebrał druh

Hufiec LS Kaszuby dba o tożsamość narodową i patriotyczne wychowanie młodzieży harcerskiej. W Warszawie są nie po raz pierwszy. W ubiegłym roku zwiedzali m.in. Muzeum Powstania Warszawskiego i Centrum Nauki Kopernik. Potrafią na to zdobyć środki ale są też bardzo oszczędni, przylecieli do Warszawy wykupując najtańsze bilety Wizzair i nocowali w hostelu „Kanonka” na Starym Mieście. Grupą harcerki i harcerzy opiekował się przez cały czas pobytu druh harcmistrz Krzysztof Frąckowiak z Poznania. Zakończył się również, prowadzony przez niego kurs zastępowych a patenty wręczył osobiście Prezydent Bronisław Komorowski podczas uroczystości w Domu Polonii.

Tekst **TADEUSZ ADAM PILAT**

Zdjęcia z archiwum **NHHP LS- Kaszuby**

Harcerze z Hufca LS-Kaszuby wraz Parą Prezydencką.

HUFIEC LS-KASZUBY W WARSZAWIE

W tym roku, 2 maja, na oficjalne uroczystości z okazji Dnia Polonii i Flagi Polskiej, przybył ze Sztokholmu Niezależny Hufiec Harcerstwa Polskiego “LS-Kaszuby” aby odebrać z rąk Prezydenta Bronisława Komorowskiego flagę państwową i dyplom. Harcerze i harcerki, przedstawiciele Rady Hufca oraz Koło

Komendant Hufca ks. Paweł Drążyk. Delegacja Hufca wzięła również udział w uroczystościach Dnia Polonii w siedzibie Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” z udziałem Prezydenta RP oraz następnego dnia, w oficjalnych uroczystościach z okazji 222 rocznicy Konstytucji 3-Maja na Placu Zamkowym i w Pałacu Prezydenckim.

Obecny druh Komendant Hufca LS-Kaszuby ks. Paweł Drążyk (z lewej) i były druh Komendant Jan Potrykus.

W MALMO OBCHODZONO,
JAK CO ROKU,
ŚWIĘTO KONSTYTUCJI 3 MAJA.

Święto Narodowe 3 Maja

Hejnat z Wieży Mariackiej zagrał Daniel Grabowski z najmłodszej grupy Kwiatów Polskich.

Maj jest miesiącem wielu świąt. 2 maja obchodzimy Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej oraz Dzień Polonii i Polaków za Granicą. Święto Konstytucji 3 Maja jest Świętem Narodowym ustanowionym w 1919 roku oraz ponownie w 1990 roku, w rocznicę uchwalenia Konstytucji 3 maja Rzeczypospolitej Obojga Narodów.

Ten dzień jest także świętem kościelnym, dniem Najświętszej Maryi Panny Królowej Polski.

WITAJ MAJOWA JUTRZENKO

Ognisko "Kwiaty Polskie", od początku swego istnienia tj. od 30 lat obchodzi co roku Święto Konstytucji 3 Maja. Ponieważ Ognisko powstało w 1983 roku, tak więc święto to było obchodzone w Malmö jeszcze zanim zostało ono przywrócone jako święto w wolnej Polsce. W Ognisku wychowują się kolejne pokolenia dzieci i młodzieży i nie ma takiego dziecka, które choćby raz nie zaśpiewało patriotycznej pieśni "Witaj Majowa Jutrzenko". Nie zabrakło jej oczywiście i w tegorocznym programie.

WIELKI POLAK

1 maja przypada rocznica beatyfikacji Papieża Jana Pawła II. W tym roku druga rocznica beatyfikacji. Podczas uroczystości w Malmö cytowane były słowa Jana Pawła II, człowieka wyjątkowego, ukochanego przez Polaków i ludzi całego świata. Słowa, które wpisują się w każdą uroczystość, której

celem jest kultywowanie tożsamości narodowej.

"Wypełnieniem przykazania miłości jest miłość Ojczyzny. Ojczyzna jest domem, którego trzeba bronić i o który trzeba dbać. Dlatego nie powinien się człowiek wstydić wzruszenia, gdy mówi o Ojczyźnie. Bo miłości wstydić się i wypierać nie wolno. Ona jest naszym dziedzictwem, naszym skarbem."

DZIECI, MŁODZIEŻ I DOROŚLI

W uroczystości wystąpiły trzy grupy Kwiatów Polskich, grupa najmłodsza pod kierownictwem Stanisławy Świerz oraz grupa średnia i grupa dorosłych pod kierownictwem i w choreografii Marii Tatusch, która była pomysłodawczynią programu. O wykonanie piosenek zadbał chórmistrz Ogniska, Piotr Studniarski.

Tekst **TERESA SYGNAREK**

Zdjęcia **JAN MARTIN OGRODNIK**

Jubileusz 15-lecia działalności Polskiego Klubu Olimpijskiego POCOS w Malmö

Klub POCOS - Polish Olympic Club of Sweden jest organizacją polonijną promującą i uprawiającą sport pod różnymi postaciami, zarówno na stałych treningach w ciągu roku, jak i na różnorodnych zawodach sportowych.

Klub prowadzi również działalność turystyczno-krajoznawczą oraz rozrywkową, m.in. wycieczki dla dzieci, spotkania plenerowe, coroczny Bal POCOS, Andrzejki, itp.

POCOS bierze czynny udział w Światowych Sejmikach i Igrzyskach Polonijnych organizowanych w Polsce i utrzymuje stały kontakt z Polskim Komitetem Olimpijskim i organizacjami z całego świata.

Stale sekcje sportowe, które prowadzą zajęcia to siatkówka, piłka nożna, bad-

Małgorzata Rudomino i Janusz Rogowski przekazali dla Zrzeszenia plakietki Polskiego Klubu Olimpijskiego POCOS.

minton, pływanie, żeglarstwo i narciarstwo.

Na Igrzyskach Letnich we Wrocławiu w 2011 r. reprezentacja POCOSu zdobyła najwięcej medali w dotychczasowej historii Klubu: 36 medali – 9 złotych, 11 srebrnych i 16 brązowych.

W tym roku Klub obchodzi jubileusz 15-lecia swojej działalności i z tej okazji Zrzeszenie Organizacji Polonijnych w Szwecji składa gratulacje i życzenia dalszych lat działalności na rzecz sportu.

Tekst **TERESA SYGNAREK**
Zdjęcia **WOJCIECH NEJMAN**

Prezes Zrzeszenia przekazała upominek dla Polskiego Klubu Olimpijskiego POCOS w Malmö z okazji jubileuszu Klubu.

Od lewej: rewizor Piotr Ziep, prezes Tomasz Oleskow, członek zarządu Irena Borg, wiceprezes Małgorzata Rudomino, członek zarządu Maria Westerlund, prezes Zrzeszenia Teresa Sygnarek.

W TYM ROKU
STOWARZYSZENIE
"POLISH RIDERS
STOCKHOLM"
OBCHODZI
10-LECIE SWOJEJ
DZIAŁALNOŚCI

10 lat przygód na dwóch kołach

"Polish Riders Stockholm" przedstawialiśmy w numerze 2-2011 naszego kwartalnika. Teraz z przyjemnością donosimy o Jubileuszu tejże organizacji. Gratulujemy i życzymy wielu udanych wypraw na Waszych wspaniałych maszynach!

Jak twierdzi sam Łysy, ten orzeł na jego plecach reprezentuje wszystkich z Polish Riders Stockholm. To ciekawe zdjęcie zrobione zostało podczas jednego ze wspólnych wyjazdów, a widoczny ogień z grilla Łysego bynajmniej nie zaszkodził.

NIE TYLKO DLA MĘŻCZYZN

Dwie rzeczy wyróżniają "Polish Riders Stockholm" od innych, podobnych związków motocyklowych. Spójrzmy na

pseudonimy członków: Łysy, Aga, Zyga, Kapsel, Magnum, Jorgus, Marchewa, Jezus i Niemiec. I co widzimy? Tak, jednym z członków jest kobieta, Aga - prywatnie żona Łysego, który jest prezesem i założycielem "Polish Riders Stockholm". Na tym nie koniec, Polish Riders mają własnego psa, który bierze udział w ich rajdach w specjalnie skonstruowanej "budzie". Pies o groźnym imieniu Killer jest rasy...yorkshire terrier!

ZAANGAŻOWANIE GODNE POCHWAŁY

Drugim wyróżnikiem jest zaangażowanie "Polish Riders Stockholm" w charytatywną działalność. Od wielu lat członkowie organizują zbiórki ubrań, obuwia i zabawek dla potrzebujących rodzin z okolic Warmii i Mazur.

W ciągu tych 10 lat trafiło do nich wiele transportów z pomocą. Niektórzy przysyłają podziękowania, które umieszczane są na stronie internetowej:

www.polishridersmc.com

Za naszym pośrednictwem "Polish Riders Stockholm" kierują apel do wszystkich czytelników kwartalnika Polonia Nowa w rejonie Sztokholmu.

Nie zapominajmy że są rodziny, które potrzebują naszej pomocy.

Nasi członkowie chętnie odbiorą od Was te dary, które możecie przeznaczyć na ten cel.

Sami zorganizujemy także transport do Polski, do tych miejsc gdzie pomoc jest najbardziej potrzebna.

Wystarczy skontaktować się z nami mailem:

prezydent@polishridersmc.com

Takich podziękowań jest na stronie internetowej wiele i świadczą one o tym, że członkowie Polish Riders Stockholm mają czułe serca na ludzkie potrzeby.

Redakcja kwartalnika "Polonia Nowa" przyłącza się do apelu i zachęca do kontaktu z "Polish Riders Stockholm".

Tekst TERESA SYGNAREK

Zdjęcie "NIEMIEC"

PIKNIK Domu Polskiego "PARADIS" na Grötö

W archipelagu wysp u wybrzeży Göteborga leży wyspa Grötö, gdzie miał miejsce majowy piknik Domu Polskiego "Paradis". Dorośli, dzieci i młodzież spotkali się przy wspólnie zorganizowanym grillu. Z wielką przyjemnością skorzystałam z zaproszenia prezes Sylwii Bjøntegaard i wzięłam udział w pikniku, co dało mi możliwość poznania członków DP Paradis.

Nie tylko samo przepiękne otoczenie na wyspie można porównać z nazwą Paradis czyli "raj". Sympatyczne i serdeczne relacje między członkami przyczyniły się do niezwykle przyjemnej atmosfery na pikniku.

Prezes Sylwia Bjøntegaard przedstawiła plany organizacji na najbliższą przyszłość, m.in. zorganizowanie ogólnoszwedzkiej akcji Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy i utworzenie harcerstwa w Göteborgu.

Za zaproszenie na piknik serdecznie dziękuję i pozdrawiam wszystkich członków Domu Polskiego "Paradis".

Tekst **TERESA SYGNAREK**

Zdjęcia **MARKUS SYGNAREK**

**POLONIA NOWA ZMIERZYŁA
PULS TARGÓW BUDOWLANYCH
Z UDZIAŁEM KILKUNASTU
FIRM POLSKICH**

Polskie firmy na targach budowlanych w Malmö

Skąd zainteresowanie Zrzeszenia targami budowlanymi? Otóż z dwóch powodów. Zrzeszenie planuje zorganizowanie seminarium budowlanego wyłącznie dla polskich firm, które będą mogły zaprezentować swoje produkty i usługi w Szwecji i znaleźć partnerów i odbiorców. Drugim powodem są wytyczne Ministerstwa Spraw Zagranicznych, które jako jeden ze swoich priorytetów w dofinansowaniu działalności polonijnej wytyczyło właśnie wspieranie rozwoju działalności gospodarczej.

POMOC AMBASADY

Na targach w Malmö, które odbyły się 23 i 24 kwietnia, pośród kilkudziesięciu firm szwedzkich było trzynaście firm z Polski. Całe "polskie przedsięwzięcie" zorganizował Wydział Promocji Handlu i Inwestycji przy Ambasadzie RP w Sztokholmie na czele z Kierownikiem Wydziału i Radcą Piotrem Urbanekowskim oraz I Sekretarzem Małgorzatą Musińską-Kubis.

MAŁE ZAINTERESOWANIE

Szybki spacer pomiędzy stoiskami na targach pokazał różnorodność wystawców jako że nie były to jedynie targi budowlane ale równie duża ich część była poświęcona inżynierii sanitarnej. Pierwszy dzień targów mógł się pochwalić większą ilością zwiedzających, w drugim dniu było więcej wystawców niż zwiedzających.

CIĘKAWY OFERTY

Polskie firmy, które przyjechały na targi mogły zaprezentować innowacyjne i jakościowe produkty.

Firma Nordhus S.A. z Bielska Podlaskiego oferuje domy modułowe i panele w technologii szkieletu drewnianego, głównie na rynek skandynawski.

Na stoisku Ambasady, od lewej: Teresa Sygnarek prezes Zrzeszenia, Bo Cronier Konsul Honorowy w Halmstad, Piotr Urbanekowski Kierownik Wydziału Promocji Handlu i Inwestycji przy Ambasadzie RP w Sztokholmie oraz stojąca z tyłu Małgorzata Musińska-Kubis I Sekretarz ww Wydziału.

P.B.I. Sadyba z Warszawy jako firma ogólnobudowlana realizuje inwestycje pod klucz. Na targach firma prezentowała tzw. H-Block, chroniony prawem patentowym kompozytowy panel konstrukcyjny zbudowany z pianki poliuretanowej, zamkniętej w konstrukcji skrzynkowej i trwale połączonej z okładziną drewnopodobną.

Nie zabrakło oczywiście sztandarowego produktu z Polski czyli okien. Firma Roofex jest największym producentem okien i drzwi PVC z profili Aluplast na

Pomorzu Zachodnim.

Były też firmy oferujące ceramikę elewacyjną, lekkie konstrukcje budowlane, schody i inne elementy związane z przemysłem budowlanym.

LEPIEJ ZA ROK

Zabrakło jednakże bezpośredniego kontaktu pomiędzy naszymi polskimi firmami a zainteresowanymi odbiorcami na rynku szwedzkim. Dlatego inicjatywa Zrzeszenia w sprawie zorganizowania seminarium - konferencji

Powyżej:
Krzysztof Żebrowski reprezentujący firmę Nordhus z Bielska Podlaskiego i Katarzyna Duś z firmy Roofex.

Po lewej:
Joanna Czernicka z firmy P.B.I. Sadyba z Warszawy prezentuje H-block, kompozytowy panel konstrukcyjny.

gdzie firmy budowlane z Polski będą mogły zaprezentować swoje usługi bezpośrednio specjalnie zaproszonym szwedzkim kontrahentom spotkała się z dużym zainteresowaniem ze strony tych firm, które były obecne na tegorocznych targach. Dziewięć firm już zadeklarowało chęć swojego udziału w pla-

nowanej konferencji. Zainteresowanie wykazał także Kierownik Wydziału Promocji Handlu i Inwestycji przy Ambasadzie RP w Sztokholmie, p. Piotr Urbankowski, co rokuje bardzo pomyślnie dla planowanego przedsięwzięcia. Zrzeszenie posiada duże doświadczenie

w zakresie organizowania różnych konferencji. W ciągu ostatnich dziesięciu lat Zrzeszenie zorganizowało 17 konferencji, z prezentacją tych konferencji można zapoznać się na stronie Zrzeszenia www.poloniam-zop.eu

Tekst i zdjęcia TERESA SYGNAREK

Wystawcy, personel i goście polskiego stoiska na targach.

POLAKOM ŻYJE SIĘ CORAZ TRUDNIEJ, A ICH REAKCJĄ JEST EMIGRACJA

JEST SIĘ CZYM NIEPOKOIĆ

Z obecną polską gospodarką jest dobrze, średnio dobrze i niedobrze. Zależy od punktu widzenia. Ktoś, kto okazynie odwiedzi Warszawę i z daleka zobaczy wybudowany nowy stadion sportowy, kilka nowo postawionych wieżowców, czy wprowadzonych do komunikacji niskopodłogowych tramwajów, powie pewnie: „E, to Polska się rozwija, rośnie w siłę!” I będzie miał rację, gdyż tak też przecież jest. Stolica Polski i kraj zmieniają się. Wejście do Unii Europejskiej, otwarcie granic i już wieloletnie pozyskiwanie unijnych środków robią swoje.

SŁABA KONTROLA PRZYCZYNA MARNOTRAWSTWA I KORUPCJI

Ale z pewnością, byłoby tych inwestycji – nowych kilometrów dróg, torów kolejowych, bloków mieszkalnych i boisk, jeszcze więcej, gdyby nad Wisłą obowiązywało dobre prawo i stosowana była silniejsza kontrola przy ich realizacji. Niestety, z tym ciągle jest źle, a miejscami nawet bardzo.

Kwitną: marnotrawstwo, korupcja i złodziejstwo. Przyczyną są: słaba kontrola polityczna nad agendami rządowymi, fatalne zarządzanie majątkiem publicznym, niejasne kryteria prywatyzacji, kiepskie prawo dotyczące zamówień publicznych oraz ograniczanie swobody funkcjonowania mediów (blisko 90 procent popiera obecną politykę rządu).

STRATY I KARY

Konsekwencją tego stanu rzeczy jest, iż tracimy na tym sporo finansowych środków. Choćby tylko ostatnio: z tytułu niepłacenia 23 % podatku VAT przez

„lewe” firmy sprowadzające przez 5 lat stal do Polski, budżet państwa stracił 700 mln złotych, z powodu braku należytej kontroli przy budowie nowych dróg i autostrad, blisko miliard. Ukarani też zostaliśmy przez UE kwotą 35 mln euro, z tytułu źle wydanych środków z Europejskiego Funduszu Rolnego (polskie władze nie stosowały wystarczającej kontroli tego, czy osoby, którym wypłacono wcześniejsze emerytury, były przedtem rolnikami na komercyjną skalę). Tymczasem okazuje się, że dalsze otrzymywanie jakichkolwiek unijnych środków finansowych, uzależnione będzie od spełnienia jeszcze bardziej surowych warunków. Czy my sobie z tym poradzimy?...

SŁABA KONIUNKTURA PRZYCZYNA UPADKU PRZEDSIĘBIORSTW

W lutym, sądy poinformowały o upadłości 76 firm zatrudniających około 4,5 tysięcy osób. Od początku roku ogłoszono upadłość 166 przedsiębiorstw, tj. 13 procent więcej, niż w tym samym okresie ubiegłego roku. Wśród nich, są firmy budowlane, produkujące wyroby metalowe, zarządzające nieruchomościami, itd. I już się mówi, że w najbliższych miesiącach nastąpi kolejna lawina bankructw i może paść nawet 1500 firm!

Na rynku mieszkaniowym i budowlano-montażowym już tę zapaść widać. Blisko 60 tysięcy nowych mieszkań nie może liczyć na nabywców. Spadają ceny, maleje liczba i wielkość udzielanych kredytów mieszkaniowych. Przychody budowlanki mogą spaść w tym roku nawet o 25 procent.

W najbliższych miesiącach należy się spodziewać także wyhamowania pol-

skiego eksportu, który i tak w dużej mierze nie jest już przecież polski. Nestle, Fiat, Opel, Siemens, czy Philips, to przecież obcy kapitał. Tylko około 40 procent firm w Polsce płaci podatek CIT, bo reszta podobno ma same straty, koszty lub inwestuje. I dotyczy to również dużych zagranicznych firm działających w Polsce, w tym np. instytucji finansowych, supermarketów, sieci handlowych, jak i wielkich koncernów zagranicznych.

GLOBALNY KRZYSZ WPŁYWA NA BEZROBOCIE W POLSCE

W tym samym czasie bezrobocie w kraju wzrosło o kolejne 0,2 punktu procentowego i stopa bezrobocia na koniec marca wyniosła 14,4 %, zaś liczba bezrobotnych sięgnęła do 2,34 mln osób.

Wielu ludzi z powodu narastającego bezrobocia czuje się coraz mniej pewnie. Nawet wielu z tych, którzy mają pracę nie tryska optymizmem. TP S.A. już zapowiedziała, że zlikwiduje 1700 etatów, PZU S.A. – 600, LOT – 700, zwolnienia planują też banki, urzędy skarbowe, szkoły, PKP, służba zdrowia. Tym sposobem bezrobocie wkrótce przekroczy 15 procent! A tu już 5 milionów rodaków żyje na poziomie minimum socjalnego – ok. 997 złotych miesięcznie. Wskaźnik ubóstwa wśród małżeństw z czwórką dzieci dotyczy już blisko 35 procent tej grupy.

Ciąg dalszy w następnym numerze.

Tekst **JÓZEF WŁODZIMIERZ PIELKA**
Agencja Informacyjna Polonia

W Sztokholmie!

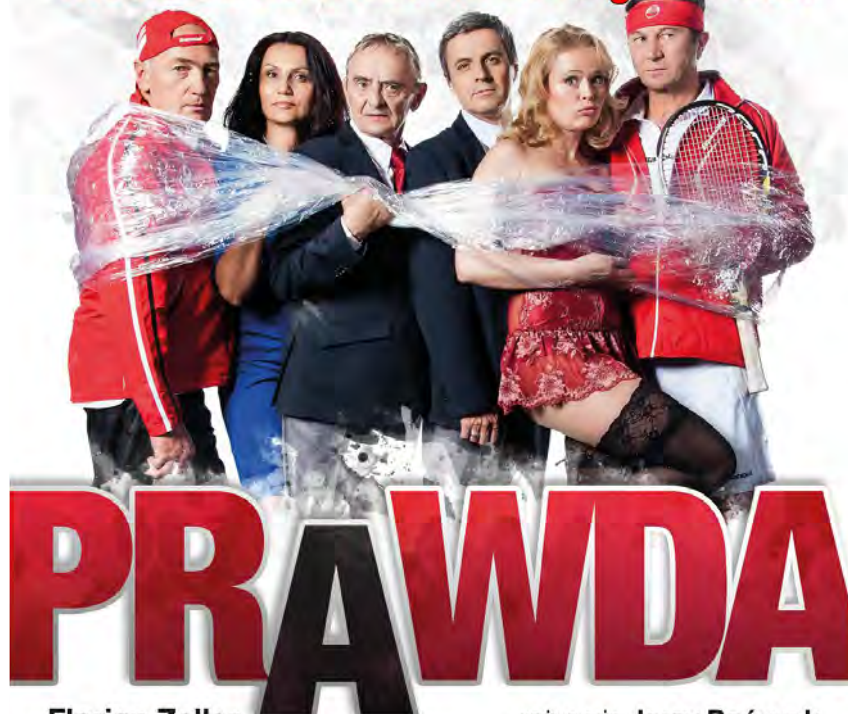
Agencja PolArt

MAXIMTEATERN

Karlslan 4 T-7, Karlslan

Niedziela 29 września 2013 godz. 18.00

zaprasza

PRAWDA

Florian Zeller

(LA VÉRITÉ) tłumaczenie Barbara Grzegorzewska

reżyseria **Jerzy Bończak**

scenografia **Marek Chowaniec**
opracowanie muzyczne **Hirek Wrona**

Małgorzata Pieczyńska, Magdalena Wójcik,

Jerzy Bończak / Piotr Polk, Piotr Cyrwus / Karol Strasburger

Bilety w cenie: 290,- 330; 370; kr do nabycia:

Ariceblommor-Hallonbergen C, Eurodeli-Hagsåtra C, Grimsta Livs-Vällingby,
Guliver-Handen, Polenspecialisten-Solna, Polfood-Torsg.49, Supermarket Polonia-Såtra
lub na zamówienie przez telefon 0707 55 21 77, 0704 25 79 48

Info: www.polart.se mail: info@polart.se

Sponsorzy: Ariceblommor, DANCAD, Limbablomstertjänst

Polferries
POLISH BALTIMORE SHIPPING CO.

ÖSTERSJÖRESOR AB

oferuje

Pobyty sanatoryjne i wypoczynkowe w Kołobrzegu

ÖSTERSJÖRESOR AB

Göteborg, Linnegatan 40

tel. 031 - 24 03 80

www.ostersjoresor.se

ostersjoresor.wb@swipnet.se

Centrum Zdrowia i Relaksu VERANO, 100 m do morza,
od 9 do 16 dni - cena w pokoju 2-osobowym od 4.290 kr
obejmuje podróż autobusem z Göteborga lub Linköping
oraz promem z Ystad do Swinoujścia t/r w kabinie 2-osobowej,
pełne wyżywienie oraz od 12 do 16 zabiegów.

Podróże od kwietnia do października 2013.

JĘZYK ROZWIJA SIĘ
I ZMIENIA SIĘ RAZEM ZE
SPOŁECZEŃSTWEM.
ALE CZY TO MOŻE TŁUMACZYĆ
OMIJANIE ZASAD GRAMATYKI?

POSZŁEM CZY POSZEDŁEM

Dobrym przykładem na ewolucję języka jest fakt, że w dawnych czasach istniała forma “poszedłam” dla rodzaju żeńskiego. Dzisiaj kobieta mówi “poszłam”, “wyszłam”, a mężczyzna mówi (przynajmniej powinien mówić) “poszedłem”, “wyszedłem”.

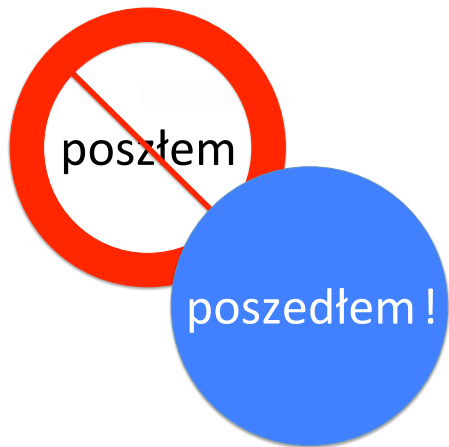
Powiedzenie “poszłem” w ustach mężczyzny jest klasycznym przykładem błędu językowego.

Nie można jednakże nic przesądzać, bo nie wiemy jak ustosunkuje się do tego zagadnienia Rada Języka Polskiego, która, owszem, czasami zaskakuje swoim podejściem do nowych tworów językowych.

W tym przypadku wydaje się to jednak mało prawdopodobne aby w najbliższej przyszłości Rada dopuściła formę “poszłem” jako właściwą dla języka polskiego. A to z tego prostego powodu, że jak na razie słyszy się tę formę od osób o niewielkiej świadomości językowej.

W momencie kiedy nauczyciele, profesorowie, dziennikarze zaczną mówić “poszłem”, “wyszłem” - być może Rada Języka Polskiego skapituluje i dopuści tę formę jako poprawną.

Zanim to się stanie, Panowie pamiętajcie! Nie jesteście białogłowami i męska forma to **poszedłem**.

TĘ CZY TĄ

Inna nieprawidłowość językowa jest już niestety tak “popularna”, że istnieje duże ryzyko, że niedługo stanie się normą. Mówią tak m.in. politycy i dziennikarze czyli osoby, które słyszymy niemal codziennie i ucho oswaja się z tą błędną formą.

A więc, “daj tę książkę” czy “daj tą książkę”?

Mamy tutaj formę biernika (kogo? co?), zatem poprawnie jest zawsze i wszędzie “Daj mi tę książkę”.

Jeśli jednak mamy narzędnik (z kim? z czym?), wtedy stosujemy “tą”, czyli np. “Mam problemy z tą książką”.

Co jest przyczyną tej niepoprawności?

Być może to, że wśród różnych określeń rzeczownika rodzaju żeńskiego (w naszym wypadku jest to wyraz książka) tylko zaimek “ta” ma w bierniku końcówkę “-ę”, podczas gdy inne określenia przyjmują końcówkę “-ą”: „Weź tę książkę”, ale: „Weź tamtą książkę”, „Weź pierwszą książkę”, „Weź ładną książkę”.

W Internecie znalazłam dobry przykład jak w łatwy sposób zapamiętać kiedy używać “tę”, a kiedy “tą”.

“Kocham tę kobietę!” (kogo? - tę kobietę!), ale

“Kocham się z tą kobietą” (z kim? - z tą kobietą).

Czy można już mówić “poszłem”?

WŁANCZAĆ CZY WŁĄCZAĆ

Kolejną naszą bolączką językową jest “włanczać”, “wyłanczać”.

Skąd wzięła się ta forma? Najprawdopodobniej z niechlujstwa gdyż nie zgadzam się z teorią, że “włanczać” jest łatwiejsze do wypowiedzenia niż “włączać”. Natomiast wszyscy językoznawcy mówią zgodnym chórem iż zwrot “włanczać” nie jest poprawny nawet w polszczyźnie potocznej.

Żeby jeszcze bardziej zagmatwać całą sprawę, trzeba zwrócić uwagę na inną wersję pisaną tego czasownika.

Owszem, “włączać” wymiawiane jest “włonczać” gdyż przed przed spółgłoskami t, d, c, dz, cz, dż samogłoski nosowe “ą” i “ę” wymawiamy jako “on”, “en”). Natomiast nigdy nie piszemy “włonczać”, co niestety zaczyna się pojawiać, zwłaszcza na różnych portalach społecznościowych, gdzie młodzi ludzie piszą szybko i bez zastanawiania się.

Czyli:
światło “włączamy” lub “wyłączamy”.

Tekst TERESA SYGNAREK

POLENEXPERTEN

25 lat w branży czyni ekspertem
Najlepsze ceny za najwyższej jakości podróże.

Organizujemy wycieczki grupowe i indywidualne, tematyczne i zdrowotne, sanatoria, spa, wellness, konferencje czy golf.
 U nas znajdziesz wszystko.

Nowość! Wyjazdy rodzinne na wyjątkowych warunkach.
Zadzwoń, wyślij maila - szybko damy odpowiedź.
info@polenexperten.se - 040 10 05 65

Jesteśmy licencjonowanym agentem Zrzeszenia Międzynarodowych Przewoźników Lotniczych IATA (International Air Transport Association)

LINKES BILSERVICE

i SKÅNE, Malmö -Arlöv

**Serwis
i naprawy
z gwarancją!**

- Gratisowy transport w promieniu 20 km od warsztatu!
- Samochód zastępczy podczas naprawy.
- Fachowa obsługa po polsku.

www.linkesbilservice.se linkesbilservice@hotmail.com

Jerzy Linke 040 43 42 65 0735 84 33 74

Kvarngatan 20, 232 34 Arlööv, pon - piątek 9 - 18, sobota 10 - 13

FACHOWE I SZYBKIE TŁUMACZENIA

Angielski, szwedzki, polski – w obie strony.

Dokumenty prywatne, urzędowe, ekonomiczne, techniczne i inne.

Pomoc w pisaniu pism i podań do urzędów szwedzkich.

Przystępne ceny, oferta zwrotnym mailem.

tel. 0708 411 286 **infoswepol@gmail.com**

UKAZAŁA SIĘ KSIĄŻKA
"FRANCISZEK"
PRZEDSTAWIAJĄCA
OSOBOWŚĆ
NOWEGO PAPIEŻA

Film, który wstrząsnął Polską

Stało się, Ryszard Bugajski, polski reżyser filmowy i telewizyjny oraz pisarz i scenarzysta już nie wytrzymał i z uwagi na szerzące się nadużycia w polskich urzędach państwowych, prokuraturze i urzędach skarbowych „wysmażył” film, który właśnie wstrząsa krajem nad Wisłą i bije rekordy popularności. Chcą go obejrzeć wszyscy. Dlaczego? Bo nawiązuje on do prawdziwych, haniebnych wydarzeń, jakie miały miejsce w demokratycznej już Polsce.

Otóż reżyser ten przypadkiem przeczytał w jednej z gazet codziennych krótką notkę o tym, że trzech biznesmenów po siedmiu latach uznano za niewinnych. Były tam jeszcze dość lakoniczne informacje, że przebywali w więzieniu, że zrujnowano im firmę i ..., że otrzymali po 10 tysięcy odszkodowania. Żadnych szczegółów. Kto zawinił. To wystarczyło. Słynny reżyser, autor, m.in. takich głośnych filmów, jak „Przesłuchanie” z roku 1982, „Co się stało z naszą Solidarnością?” (2005) i „Generał Nil” (2009) podzielił się ze swymi przemyśleniami z Mirosławem Piepką i Michałem Pruskim i już wkrótce powstał scenariusz, a następnie film, zat. „Układ zamknięty”.

FILM BEZ PIENIĘDZY PAŃSTWOWYCH

Aktualny temat i świetny scenariusz, sprawiły że twórcą udało się zgromadzić na planie doborowe nazwiska. Przewodzi oczywiście wspaniały aktor, Janusz Gajos odtwarzający w filmie skorumpowanego prokuratora, ale także Kazimierz Kaczor, Urszula Grabowska i wielu innych. Charakterystyczne, że „Układ zamknięty” został w całości sfinansowany ze środków prywatnych, pochodzących między innymi od polskich firm i przedsiębiorców, dla których historia opowiadana w sce-

nariuszu okazała się poruszająca i ważna. Mecenasem głównym filmu jest Kasa Stefczyka, natomiast co znamienne – ani grosza nie dał Państwowy Instytut Sztuki Filmowej – więcej!, już w czasie realizacji tego dzieła, był on szczegółowo kontrolowany przez władze skarbowe. Jakby odpowiedzią na to niedawno temu było wręczenie temu filmowi przez organizację Pracodawcy Rzeczypospo-

litej Polskiej, nagrody Wektor 2013 za odwagę w dążeniu do przedstawiania prawdy o problemach, z którymi, na co dzień zmagają się polscy przedsiębiorcy.

KONIEC Z KORUPCJĄ

Musi cieszyć fakt, że tuż po premierze tego filmu z wielkim ciepłem zareagowały prawie wszystkie media podkreślające jego społeczne znaczenie. „Dość samo-

woli władz!”, „Koniec z nadużyciami i korupcją!”, krzyczały niektóre w swych recenzjach. A oto, co na temat tej inscenizacji filmowej m.in. powiedzieli jej twórcy:

Miroslaw Piepka.

„Chcieliśmy wydobyć całą aferę na światło dzienne. O tych sprawach się nie mówi, zamiata się je pod dywan. Przedstawiciele władzy są absolutnie bezkarni. Popołniają przestępstwa i niegodziwości i w rezultacie spotyka ich za to awans. Nikt ich nie rozlicza. To jest przerażające!”.

Janusz Gajos.

„Film przedstawia Polskę w której nie warto być uczciwym. W systemie gospodarczym, w którym żyjemy obecnie, nie sposób się rozwijać. Inicjatywa biznesowa powinna być nagradzana i promowana, państwo powinno chronić obywateli, a tym czasem stosuje wobec nich

bezprawie, korupcje i serwilizm, działa na ich szkodę.”

Ryszard Bugajski.

„Uważamy się za naród pokrzywdzony przez wszystkich innych. Jednak to, że sami też mamy coś na sumieniu, już nam łatwo przez gardło nie przechodzi. Sądzę, że wobec powszechnego zaniku w Polsce podstawowych wartości moralnych, demoralizacji władzy, środowisk dziennikarskich i twórczych, te sytuacje będą się jeszcze powtarzać.”

Smutne to, ale prawdziwe.

POLITYCZNE ROZGRYWKI W KULUARACH

U Bugajskiego widzimy napięcie, dysonans pomiędzy prywatnym i publicznym – nie warto inwestować w kraju, w którym nie można robić tego uczciwie.. Należy siedzieć cicho, nie wychylać się.

Jednostka kontra państwo nie ma szans. Narzędzia, którymi dysponują decydenci sprawiają, że zwykły człowiek nie ma szans w starciu z machiną kuluarowych rozgrywek. I to musi bulwersować, ponieważ z jednej strony słyszy się, że rządowi, państwu, potrzebne są nowe inwestycje, a z drugiej tworzy się tamę, żeby było inaczej. Paranoja...

Można zauważyć, że film ten rewolucji w kraju nie wywoła, jednakże, co sobie ludzie pomyślą, tego nie odbierze im nikt. Przyjdą nowe wybory i wówczas z tymi, których oni uznają za winnych, może być już krucho. Oj Krucho!.

Tylko po 10 dniach od premiery, ten film obejrzało już ćwierć miliona widzów!

Tekst **MARIUSZ METARD PIELKA**
Agencja Informacyjna Polonia

20 LAT DOŚWIADCZENIA W POLIGRAFII

GRAPHICHOUSE®

d r u k a r n i a o f f s e t o w a

ul. Zyndrama z Maszkowic 26
71-024 Szczecin, Polska
tel. +48 91 483 46 76
ghouse@ghg.pl
www.ghszczecin.pl

Od ponad 20 lat realizujemy potrzeby naszych Klientów zarówno polskich jak i zagranicznych. Dzięki nabytemu doświadczeniu z powodzeniem realizujemy nawet najbardziej nietypowe zlecenia. Nowoczesny park maszynowy umożliwia skrócenie czasu realizacji zamówień do niezbędnego minimum przy jednoczesnym zachowaniu najwyższych standardów jakości.

Zapraszamy do współpracy.

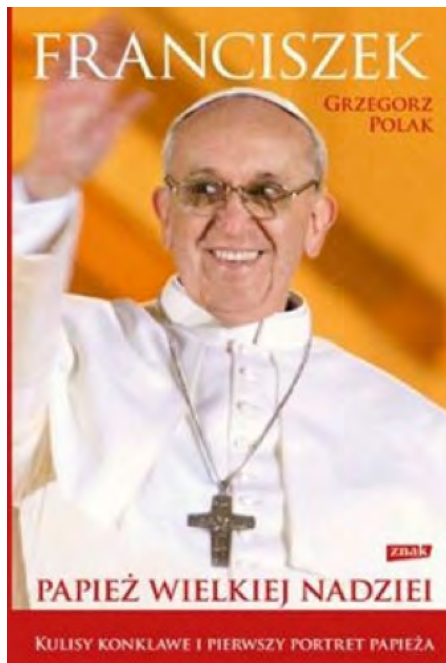

dołącz do nas

Pełna oferta na
www.ghszczecin.pl

UKAZAŁA SIĘ KSIĄŻKA
"FRANCISZEK"
PRZEDSTAWIAJĄCA
OSOBOWŚĆ
NOWEGO PAPIEŻA

Jeszcze nie uwolniliśmy się od wielkich wzruszeń i emocji, jakich doznaliśmy po wyborze pierwszego jezuitę na Stolicę Piotrowej, a już w polskich księgarniach ukazała się o nim książka, zat. „Franciszek”, której autorem jest Grzegorz Polak, a wydawcą krakowski ZNAK. 190 stron licząca pozycja, jest zapisem poruszających wydarzeń, które rozgrywały się na oczach całego świata. Odkrywa kulisy konklawe i pokazuje nowego papieża od całkowicie nieznanego strony – jako człowieka, naukowca, duszpasterza, ale przede wszystkim duchowego przywódcę, którego pontyfikat w obliczu obecnie nawarstwionych problemów już teraz uznawany jest za jeden z najtrudniejszych w historii Kościoła powszechnego.

Znany autor, publicysta, wytyczył sobie dwa cele, wiążące się z osobą Ojca świętego. Po pierwsze stara się na podstawie dotychczasowego życia

przedstawić jego osobowość i po wtóre, zastanawia się, czy uda mu się, te jego dobre i sprawdzone praktyki zastosować w makroskali.

ŻYCIE MNICHA KLASZTORNEGO

Nawiązując do wyznaczonego sobie pierwszego celu, ukazuje w pierwszej postaci kardynała, Jorge Mario Bergoglio, obecnego papieża Franciszka, który jawi mu się, jako człowiek niezwykle mądry, skromny, dobrotliwy i uduchowiony. Opisuje np. iż nie używał on komputera ani telefonu komórkowego, a życie które prowadził, przypominało stylem żywot mnichów zamkniętych w klasztorach. Jedyne dobra materialne, jakie cenił, to książki i pamiątki z klubu San Lorenzo. Na biurku miał zawsze stos papierów, jednakże dokładnie wiedział, gdzie czego szukać. Do 26 lutego 2013 roku, zajmował mieszkanie na drugim piętrze w budynku należącym do kurii, naprzeciwko Plaza de Mayo. I choć przy tym samym placu znajduje się siedziba prezydenta i kardynał mógłby tę odległość przejść piechotą, nigdy nie został tam zaproszony. Z władzą miał zawsze na pieńku.

Stosował ten sam rozkład dnia: wstawał przed piątą, modlił się ponad godzinę, potem między siódmą i ósmą na parterze budynku kurialnego odprawiał mszę bez wiernych. W swoim mieście chodził w czarnej sutannie, nigdy się nie wywyższał, choć był przecież kardynałem. Kiedy nim został, odradzał wiernym, którzy chcieli towarzyszyć mu na uroczystości w Rzymie, aby tam lecieli. Prosił, żeby zaoszczędzone w ten sposób pieniądze przeznaczyli dla biednych. Po Buenos Aires przemieszczał się środkami komunikacji miejskiej, chętniej autobusem, niż metrem. Również kiedy przyjeżdżał do Rzymu, poruszał się

pieszo lub środkami transportu publicznego. U siebie, w Argentynie, był za pan brat ze wszystkimi ludźmi wiary: żydami, muzułmanami, chrześcijanami innych wyznań. Urzekał atmosferą wspólnoty, bliskości księży i wiernych, brakiem dystansu. Kazania głosił bardzo krótkie, niekiedy składały się z pięciu zdań.

EWANGELICZNA PROSTOTA

Tych bliskich każdemu człowiekowi przykładów dobrego duszpasterza, są w książce dziesiątki. Czyta je się i przyswaja jednym tchem. Dlaczego? – wiadomo, bo takiego właśnie ojca duchowego – kapłana, proboszcza, biskupa, arcybiskupa, kardynała i prymasa, wierni chcieliby widzieć też u siebie. Trudny orzech do zgryzienia. A można sądzić, iż przyjdzie teraz pora na wpuszczenie trochę świeżego powietrza, nie tylko do watykańskich pałaców, ale także do tych, w innych krajach, w tym także w Polsce.

Trudno nie zauważyć, że zanoszą się na powrót do ewangelicznej prostoty, do skromności, do niesienia pomocy ubogim. Rozmiar tego, z czym przyjdzie teraz Kościołowi w swej makroskali się zmierzyć jest olbrzymia. Autor, pytania, czy Kościołowi się to uda, nie stawia, bo żadnym wróżbitą nie jest. Jednakże na podstawie dotychczasowych głosów i opinii, jakie się ukazały, a nade wszystko oczekiwań wiernych, stawia tezę, iż zmierzyć się z tym problemem po prostu musi. Pomoże mu w tym, sam papież, Franciszek, który na szczęście jest nie tylko skromnym, sympatycznym i dowcipnym człowiekiem, ale też konserwatystą i ma opinię reformatora.

Tekst IRENA ZOFIA PIELKA
Agencja Informacyjna Polonia

Spotkanie informacyjne w Sztokholmie

„Szwedzki rynek budowlany”

W sobotę 11 maja w siedzibie T.P. Ogniwo w ramach projektu „Centrum dostosowania nowoprzybyłych Polaków do szwedzkiego rynku pracy” finansowanego częściowo z funduszy MSZ odbyło się spotkanie informacyjne poświęcone szwedzkiemu rynkowi budowlanemu.

Spotkanie zorganizowały Firma AAJ Översättning & Konsulting oraz Towarzystwo Polaków Ogniwo.

Podczas spotkania poruszano m.in.:

- Jak wygląda rynek prac i projektów w Szwecji
- Kwalifikacje z Polski
- Szwedzkie wymagania w branży hydraulicznej oraz ceramicznej
- Przepisy i prawo budowlane
- Normy szwedzkie
- Szwedzki Związek Pracodawców Branży Budowlanej (BI) oraz Związki Zawodowe (Byggnads).

Informacje te zainteresowały zarówno właścicieli firm jak i pracobiorców w branży budowlanej. W trakcie spotkania mieli oni możliwość na zadanie pytań oraz przeprowadzenie ciekawych rozmów.

Tekst i zdjęcie **ANNA JASIULEWICZ,**
MARIA OLSSON

CIEKAWOSTKA Z WARSZAWY

Czytelnik kwartalnika Polonia Nowa z Warszawy przysłał do redakcji zdjęcie, które jest na tyle wymowne iż w zasadzie nie potrzebuje dodatkowego opisu....

Jednakże gwoli informacji: zdjęcie zrobione jest niedawno w Warszawie w dzielnicy Praga Południe przy rondzie u zbiegu ulic Marsa i Płowieckiej.

Strategia Zrównoważonego Systemu Transportowego zakłada rozwój ścieżek rowerowych z uwzględnieniem możliwości szybkiego, sprawnego i bezpiecznego przejazdu przez całe miasto.

Najwyraźniej w tym miejscu przejazd nie mógł być ani szybki, ani sprawny, ani bezpieczny...

Znamy się na ubezpieczeniach. I mówimy po polsku.

U nas ubezpieczysz między innymi Twoje mienie, samochód, dzieci a nawet otworzysz ubezpieczenie emerytalne.
Krótko mówiąc – ubezpieczamy wszystko na czym Ci zależy.

Zadzwoń do nas i porozmawiaj o ubezpieczeniach i o oszczędzaniu w Twoim własnym języku.

0771-58 59 08

0771-58 59 08

Folksam

www.polonia-zop.eu

ZRZESZENIE ORGANIZACJI POLONIJNYCH W SZWECJI
POLSKA RIKSFÖRBUNDET I SVERIGE
UNION OF POLISH ASSOCIATIONS IN SWEDEN

Organizacja członkowska w: / Medlem i: / Member of:
Europejska Unia Wspólnot Polonijnych / Europeiska Unionen av Polska Förbund / Union of Polish Communities in Europe
Rada Polonii Świata / Världsrådet av Poloniasamfund / Council of World Polonia
SIOS / Samarbetsorgan för etniska organisationer i Sverige / The Cooperation Group for ethnic Associations in Sweden

Zrzeszenie Organizacji Polonijnych w Szwecji (Polska Riksförbundet i Sverige) jest otwartym, demokratycznym związkiem organizacji polonijnych, mających siedzibę i działających na terenie Szwecji. Celem Zrzeszenia jest integracja środowiska polonijnego, popularyzacja i wspomaganie oświaty i kultury polskiej, reprezentowanie interesów członków wobec władz polskich, szwedzkich i międzynarodowych oraz ich integracja ze społeczeństwem szwedzkim.

Prezes Zrzeszenia
Kasjer
Wiceprezes

Teresa Sygnarek
Jadwiga Malocco
Maria Olsson

Prezes Honorowy
Sekretarz
Sekretarz

Tadeusz Adam Pilat
Małgorzata Gruszczyńska
Jerzy Walentynowicz

Klub Kobiet Kreatywnych, Arlöv
Margaretha Denik, margaretha.denik@hotmail.com
Klub Przyjaciół Hufca, Sztokholm
dh Jan Potrykus, jan.potrykus@comhem.se
Międzynarodowy Zespół Dziecięcy „MALWA”, Norrköping
Jolanta Lejman, mamas@telia.com
www.malwasweden.com
Ognisko „KWIATY POLSKIE”, Malmö
Teresa Sygnarek, ts@dcgplus.com, www.kwiaty-polskie.se
POLKA klf, Malmö
Edyta Tomczak, edytat@gmail.com, www.polka.nu
Polonia Falcons FF, Sztokholm
Jerzy Walentynowicz, poloniasfalcons@gmail.com
www.poloniasfalcons.se
Polski Dom „PARADIS”, Göteborg
Sylvia Bjontegaard, sylvia.bjontegaard@polsktparadis.se
www.polsktparadis.se
Polski Klub Motocyklowy „POLISH RIDERS”
Pawel Ratajczyk, pawel@comhem.se
www.polishridersmc.com
Polski Klub Olimpijski w Szwecji, Malmö
Tomasz Oleskow, tomasoleskow@hotmail.com
www.pocos.se

Polskie Ognisko „PIAST”, Landskrona
Urszula Pilat, t.a.pilat@bredband.net
Polski Związek Kulturalny, Göteborg
Jadwiga Malocco, jadwiga.malocco@comhem.se
www.pzk.nu
Polski Związek Kulturalno-Oświatowy „WISŁA”, Olofström
Jacek Jurkowski, jacekjurkowski@gmail.com
Polskie Towarzystwo Kulturalne „POLONEZ”, Västervik
Agnieszka Os, agnieszkaos@telia.com, www.polonez-se.com
Polski Związek „SAWA”, Karlshamn
Jerzy Walczak, jurek.walczak@spray.se
Towarzystwo Polaków „OGNIWO”, Sztokholm
Maria Olsson, maria.olsson@ogniwo.se, www.ogniwo.se
Organizacja „ArtPolonia”, Sztokholm
Ewa Nordin, ewa.nordin@ogniwo.se
Polski Klub Kobiet Sukcesu „SABAT”, Sztokholm
Joanna Janasz, joannajan@telia.com, www.sabat.se
Towarzystwo Przyjaciół Szkoły Polskiej, Sztokholm
Elżbieta Stencel, elzbieta_stencel@yahoo.com
Zespół Folklorystyczny „Piastowie”, Sztokholm
Grażyna Piątek, piastowie@hotmail.com, www.piastowie.se
Związek Polaków, Eskilstuna
Jolanta Thunell, jolanta.thunell@glocalnet.net

POLECAMY

POLENEXPERTEN
25 lat w branży czyni ekspertem
Najlepsze ceny za najwyższej jakości podróże.
Organizujemy wycieczki grupowe i indywidualne, tematyczne i zdrowotne, sanatoria, spa, wellness, konferencje czy golf.
U nas znajdziesz wszystko.
Nowość! Wyjazdy rodzinne na wyjątkowych warunkach.
Zadzwoń, wyślij maila - szybko damy odpowiedź.
info@polenexperten.se - 040 10 05 65

20 LAT DOŚWIADCZENIA W POLIGRAFII
GRAPHICHOUSE
drukarnia offsetowa
ul. Zyndrama z Maszkowic 26
71-024 Szczecin, Polska
tel. +48 91 483 46 76
ghouse@ghg.pl
www.ghszczecin.pl
Od ponad 20 lat realizujemy potrzeby naszych Klientów zarówno polskich jak i zagranicznych. Dzięki nabytemu doświadczeniu z powodzeniem realizujemy nawet najbardziej nietypowe zlecenia. Nowoczesny park maszynowy umożliwia skrócenie czasu realizacji zamówień do niezbędnego minimum przy jednoczesnym zachowaniu najwyższych standardów jakości.
Zapraszamy do współpracy.
Pełna oferta na www.ghszczecin.pl

ÖSTERSJÖRESOR AB
oferte
Pobyty sanatoryjne i wypoczynkowe w Kołobrzegu
Centrum Zdrowia i Relaksu VERANO, 100 m do morza, od 9 do 16 dni - cena w pokoju 2-osobowym od 4 290 kr obejmuje podróż autobusem z Göteborga lub Linköping oraz promem z Ystad do Swinoujścia i tr w kabinie 2-osobowej, pełne wyżywienie oraz od 12 do 16 zabiegów.
Podróże od kwietnia do października 2013.

FACHOWE I SZYBKIE TŁUMACZENIA
Angielski, szwedzki, polski - w obie strony.
Dokumenty prywatne, urzędowe, ekonomiczne, techniczne i inne.
Pomoc w pisaniu pism i podań do urzędów szwedzkich.
Przystępne ceny, oferta zwrótnym mailem.
tel. 0708 411 286 infofswepol@gmail.com

Znamy się na ubezpieczeniach. I mówimy po polsku.
U nas ubezpieczysz między innymi Twoje mieszkanie, samochód, dzieci a nawet otworzysz ubezpieczenie emerytalne. Krótko mówiąc - ubezpieczamy wszystko na czym Ci zależy.
Zadzwoń do nas i porozmawiaj o ubezpieczeniach i o oszczędzaniu w Twoim własnym języku.
0771-58 59 08 0771-58 59 08

LINKES BILSERVICE
i SKÅNE, Malmö - Arlöv
Serwis i naprawy z gwarancją!
Gratysowy transport w promieniu 20 km od warsztatu!
Samochód zastępczy podczas naprawy.
Fachowa obsługa po polsku.
www.linkesbilservice.se linkesbilservice@hotmail.com
Jerzy Linke 040 43 42 65 0735 84 33 74
Kvarngatan 20, 232 34 Arlöv, pon - piątek 9 - 18, sobota 10 - 13